

ROND DE SCHUTSBOOM

PERIODIEKE UITGAVE
VAN DE HEEMKUNDEKRING
DE VYER HEERTGANGHEN
GOIRLE

**Unieke gelegenheid
voor
BRUILOFTEN
PARTIJEN
en alle
FAMILIEFEESTEN**

**CAFÉ-RESTAURANT
„DE LINDE”**

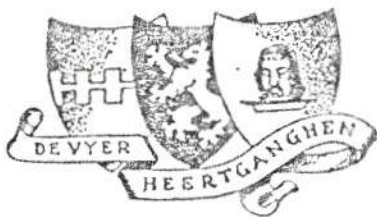
C. v. d. Brand

Ook voor een etentje met familie
of vrienden in „**DE LINDE**”

Gaarne vooraf even bellen.

GEZELLIG UIT - GOED VOOR U

Dorpsstraat 52, 5051 CL Goirle
Telefoon 013 - 34 13 66

ROND DE SCHUTSBOOM

Periodiek van de:

STICHTING HEEMKUNDIGE KRING
„DE VYER HEERTGANGHEN”
GOIRLE

secretariaat: R. Bunchestraat 2, 5051 KX GOIRLE. 013-342973
redactie: Venneweg 11, 5051 BN GOIRLE. 013-342182

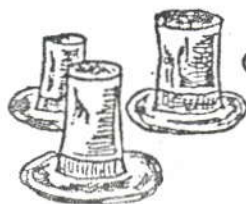
jaargang: 6

nummer: 3

december 1986.

INHOUDSOPGAVE

* Onze vroede vaders van weleer: - Ad Houtepen	blz. 2
Het tragische einde van dokter Costerman Boodt	
* Zoals de ouden zongen: Het varken - C. Santegoets	6
* Van Voorwaarts tot B.B.A. - Frans Timmers	9
* In onze brievenbus:	13
Enquête 'Rond de Schutsboom' - redactie	
* Gelicht uit oude archieven: - J.C.J. Hoogendoorn	14
vervolg: akte visvliet OAA NO A864	
* De Kempen en zijn kapel:	17
St. Jansgool verliest betekenis - Willy van Rooy	
* Tussen Ley en die Gemeynackeren: - J.C.J. Hoogendoorn	19
De uitgifte van de Gemeynt aan W-Tilburg en Goirle	
* Stilstaan in de kruidentuin: De Salie - Ton Sas	24
* Genealogie: Onze familienaam -5- Joseph Wijdemans	26
* Uit de koker van Cees Robben over Goirle:	29
De moskoviters	
* Kringactualiteiten: -de financiën van onze Kring	39
-voor uw agenda	
	40

ONZE VROEDE VADEREN VAN WELEER —

HET TRAGISCHE EINDE VAN DOKTER COSTERMAN BOODT

Goirlese Gemeenteraad mede verantwoordelijk?

Janson schrijft in zijn 'Bijdrage tot de geschiedenis van Goirle' op pagina 45:

'Het levenseinde van dokter Costerman Boodt was zeer tragisch. Toen hij de leeftijd van 66 jaar bereikt had, zijn ogen waren zwakker geworden en zijn hand onzeker, achtte de Raad de tijd gekomen om naar een plaatsvervanger uit te zien.

Aldus geschiedde, doch buiten medeweten van de dokter om, en toen deze zich voor een voldongen feit zag geplaatst, trok hij zich het geval zo sterk aan, dat hij in een vlaag van verstandsverbijstering trachtte zich van het leven te beroven.

Dit had plaats op 1 september 1925.'

In 'Goirlese Toestanden' verschijnt als het nodig is' van 29 augustus 1925 lezen we:

SPOEDEISENDE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD
op 23 juni 1925.

De voorzitter, burgemeester Rens, deelt mede dat hij deze vergadering heeft uitgeschreven in verband met een ingekomen schrijven van de heer J.F.M. Daniëls, arts te Tilburg.

Deze schrijft dat hij voornemens is zich te Goirle te vestigen, waartoe hij te gereder in de gelegenheid is, wijl zijn aanstaande vrouw apothekersassistente is. Hij verzoekt om een vestigingspremie van Gemeente-wege.

Er heeft ene bespreking met de heer Daniëls plaats

DR. COSTERMAN BOODT

I. J. J. J.

gehad, waarbij het volgende is overeengekomen:
Tegen betaling van f 1250,-- 's jaars zal hij zich in Goirle vestigen en dan op zich nemen de vaccinaties geheel, de armenpraktijk gedeeltelijk en gedeeltelijk de doodschouw.

De voorzitter gaat verder:

Door deze regeling zal Dokter Costerman Boodt ontlast worden van de vaccinatie geheel en van de doodschouw en armenverzorging gedeeltelijk, zodat ook zijn tractement met ingang van 1 Januari 1926 met f 750,-- zou zijn te verminderen.

Volgens Janson was zijn tractement f 1500 per jaar.

De spreker gaat verder:

Hij heeft in een onderhoud met Dr. Costerman Boodt voorgesteld om bij eventuele ontslagname, hem van gemeentewege een levenslange toelage te verstrekken, zo groot, dat pensioen plus toelage f 1800,-- per jaar zal bedragen.

De dokter was daar buitengewoon blij mee en zei het op hoge prijs te stellen indien de raad zo'n besluit zou nemen.

Vraag van de heer Appels, gemeenteraadslid: 'Is dit alles in overleg met de dokter Costerman Boodt?'

Voorzitter: 'Niet in vooroverleg. Eerst is de sollicitatie gekomen en daarna het overleg met de dokter. Wij hebben hem toen in uitzicht gesteld dat de nieuwe dokter gedeeltelijk ten zijnen kosten zou worden gebracht.'

Er werden 11 stemmen uitgebracht, waarbij 10 stemmen vóór benoeming van de nieuwe dokter en één stem blanco.

WIE LIEGT ER?

Volgens Janson gebeurde dit allés 'buiten medeweten van de dokter om'.

Volgens de Raadsvergadering was 'De dokter er buitengewoon blij mee.'

Commentaar van Goirlese Toestanden.

'Als het paard wat vele jaren telt
dan gaat het naar de vilder.
Een arts in Goirles dienst gesteld,
behandelt men niet milder.'

De burgemeester heeft van de raad opdracht gekregen om VOORAF besprekingen te voeren met de oude dokter, teneinde deze, inderdaad gewichtige aangelegenheid, op de meest kiese wijze, tegenover deze oude, verdienstvolle geneesheer, afgewikkeld te krijgen.

De burgemeester heeft die opdracht niet uitgevoerd. Immers de dokter beweert dat hem van deze regeling absoluut niets bekend was en dat hij dienaangaande GEEN onderhoud met de burgemeester heeft gehad.

Dus ... al hetgeen de burgemeester heeft gezegd in de Raad over de blijdschap van de dokter met de financiële regeling enz. is GELOGEN, geen syllabe is ervan waar. Daardoor is de Raad om de tuin geleid en heeft een beslissing genomen, welke hij bij het vernemen van de volle waarheid ongetwijfeld achterwege zou hebben gelaten.'

Tot zover Goirlese Toestanden.

Ad Houtepen.

bronnen:

'Goirlese Toestanden, verschijnt als het nodig is',
nr. 7 van 29 augustus 1925.

'Bijdrage tot de geschiedenis van Goirle', H.W. Janson.

HET VARKEN

Naast de talrijke liedjes, die onze ouders en voorouders zongen, waren ook de voordrachten zeer in trek. Op feestjes en op buurtavonden werden die dan ten gehore gebracht tot vermaak van de aanwezigen.

Een heel bekende voordracht in de Kempen was die van 'Het Varken'. Om de onnozelheid van het verhaal te versterken werd die dan met haperingen, stotterend of op een kinderlijke toon voorgedragen. Hier volgt de tekst.

HET VARKEN

Wij moesten van de meester een opstel maken over een varken, maar de meester lijkt wel gek, want ik kos er niks van.

Toen heb ik het gevraagd aan mijn broer, maar die had geen tijd, want die moest Mientje van de slager naar huis brengen en dat is nog niet eens familie. Het was beter, dat hij zijn eigen zus naar huis bracht, want die moet altijd door een vreemde jongen naar huis gebracht worden, die ze helemaal niet kent, want die zegt altijd snoezepoes en ze heet Betsy. En nou heb ik het toch maar zelf gemaakt.

Het varken is voornamelijk gemaakt van spek.

Daar zit een huid omheen met haar.

En dat heet varkenshaar, omdat er borstels van gemaakt worden.

Spek dat heel lekker is heet ham. Dat is aan de achterkant vastgemaakt, zodat het varken er niet zelf aan kan.

Men kan altijd weten waar achter is bij het varken,

omdat het daar niet knort; recht daar tegenover is de voorkant. Daar is de kop aan vastgemaakt, omdat het daar eet.

Met de darmen is het vreemd. De darmen zitten in het varken, zolang het leeft. Maar als het varken dood is, doet men het varken in de darmen en dan heet het worst.

Een varken dat helemaal in de war is heet zult. In het lijf van het varken zit de frut, waar men ook blaas tegen zegt en waarmee men kan voetballen. Maar ik begrijp niet hoe ze er zo'n groot ding in gekregen hebben, want waar het door moet is maar heel klein.

Het varken is de vriend van de timmerman, want het zorgt, dat hij altijd een pezerik bij zich heeft. Die krijgt de timmerman, als hij dood gaat. Ik bedoel het varken natuurlijk.

Soep van het varken heet snert. Daar doet men altijd pootjes in en daarom raakt men er dikwijls van aan de loperij.

Een lekker stuk van het varken heet kerbenade. Daar worden de pastoors en kapelaans mee opgevoed. Toen laatst ons varken was geslacht, kwam de pastoor kijken. En hij zei, dat het een heel mooi varken was, en dat ik zo goed oppaste in de katechismusles, waar niks van aan is, en dat ik maar eens een prentje moest komen halen op de pastorie.

Toen hij weg was, zei ons moeder, dat zo'n prentje wel eens een hele kerbenade kon kosten en onze vader zei, dat de pastoor wel kon kreperen.

Dat wil zeggen, denk ik, een kerbenade krijgen.

Nog niet zo lang geleden leek het varken op een soort trekvogel.

Het ging naar een vreemd land om te sterven. Hollandse varkens stierven toen in Duitsland en de Duitse varkens gingen naar Rusland om daar te sterven. Ze werden daar in een ijskast bewaard en die heette Stalingrad.

Er zijn verschillende soorten van varkens; een heel erg varken heet zwijn.

Een varken waar de boer kleine varkens bij zet heet zeug.

Kleine varkens moeten niks hebben van de zeug.

Ze bijten haar in d'r lijf en proberen knopen van de jak te trekken. Omdat ze geweldig te keer gaan, heten ze speenvarkens.

Ik heb nog vergeten te zeggen, dat er aan het varken een staart is vastgemaakt en die zit aan de kant waar het varken uitscheidt.

Enkele jaren geleden waren er veel varkens waar de duivel in kroop. En die sprongen in het water en verzopen.

Nu zijn er in Duitsland nog veel varkens waar de duivel in zit, maar van het water moeten ze niet veel hebben.

In ons land is maar één varken in het water verzopen, en dat heet de oude zeug, en dat weet ik van ome Teun.

En nu is het varken af.

C. Santegoets.

